

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.III.123/2023/4.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2024. február 29. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2023. szeptember 21. napján kihirdetett 10.B.41/2023/167. számú ítéletét Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában *helybenhagyja*.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 11.380,- (tizenegyezer-háromszáznyolcvan) Ft bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

I n d o k o l á s

[1] Terhelt3 III. r. vádlottat a Veszprémi Törvényszék 2023. szeptember 21. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett 10.B.41/2023/167. számú ítéletében bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont], és ezért őt 120 óra közérdekű munka büntetésre ítélte, továbbá 5 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól. Rendelkezett a közérdekű munka el nem végzése esetére annak szabadságvesztés büntetésre történő átváltoztatásáról, és az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetésére is kötelezte a III. vádlottat.

[2] Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a Be. 583. § (2) bekezdése alapján a Be. 608. § (1) bekezdés h) pontjára figyelemmel annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében. Álláspontja szerint a törvényszék a III. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel hiányában fogadta el.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.301/2023/1-I. számú átiratában a bejelentett fellebbezést fenntartotta. A felülbírálat korlátozottságát kiemelve rámutatott arra, hogy az eljárás menetére és a hozandó ügydöntő határozatra is meghatározó kihatása van a terhelt beismerő nyilatkozata elfogadásának, mivel az kizárja a vád tárgyává tett

cselekményre vonatkozó bizonyítást, maga után vonva a váddal egyező minősítésű cselekményre vonatkozó bűnösség megállapítását és annak a fellebbezéssel való támadhatatlanságát. Ennek okán az ilyen eljárást a jogalkotó szigorú feltételekhez a Be. 504. § (2) bekezdésében rögzített feltételekhez köti. A beismerő nyilatkozat elfogadására az itt rögzített feltételek maradéktalan, egyidejű megvalósulása esetén van törvényes lehetőség, azonban egyetlen feltétel hiánya is az elfogadást kizárja. Jelen ügyben a III. r. vádlott vonatkozásában a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Győri Intézete által készített igazságügyi pszichológus szakértői és pszichiáter szakértői leletet és véleményben a pszichológus szakértő rögzítette, hogy III. r. vádlott számára az összefüggések meglátása gondot okoz. A lelki vizsgálat leletében igazságügyi pszichiáter szakértő pedig azt rögzítette, hogy III. r. vádlott esetében lényeglátása, az összefüggések felismerése bizonytalanul zajlik.

[4] A Be. 504. § (2) bekezdés a) pontja szerint a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltétele, hogy a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette. Az említett szakértői vélemény tartalma veti fel annak lehetőségét, hogy III. r. vádlott kóros elmeállapota folytán az adott, vád tárgyává tett cselekménye tekintetében nem képes a beismerő nyilatkozata elfogadásának természetét és következményeit megérteni. A III. r. vádlott beismerő nyilatkozata (ok) vezet el nyilatkozata elfogadásának útján bűnössége megállapításához és büntetés kiszabásához (okozat). Mivel a III. r. vádlott esetében az okozati összefüggés meglátása, felismerése két szakértő által is megállapítottan gondot okoz, illetve bizonytalanul zajlik, ekként megállapítható, hogy a III. r. vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozatát az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (2) bekezdés a) pontjában írt feltétel hiányában fogadta el.

[5] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője fenntartotta az átiratban foglalt indítványát. Kiemelte, hogy a III. r. vádlottról egymástól függetlenül két szakértő is azt nyilatkozta, hogy esetében az összefüggés- és lényeglátás bizonytalanul zajlik. A jelen eljárásban azonban két összefüggést is fel kellett ismerni a vádlottnak. Az egyik az, ha beismeri a váddal egyezően a bűnösségét, akkor onnantól kezdve a váddal egyező tényállás és minősítés szerint kell elítélni. A másik pedig az, ha nem fogadja el a vádlott az ítéletben kiszabott büntetést, akkor csak korlátozottan jelentheti be a fellebbezését (sem a tényállást, sem a jogi minősítést nem támadhatja). A szakértők által elmondottak alapján a törvényi előfeltételek hiányában került sor a beismerő vallomás elfogadására, mert pontosan a fenti összefüggés felismerése bizonytalan a vádlottnál.

[6] A nyilvános ülésen Terhelt3 III. r. vádlott védője a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a fellebbviteli főügyészség által is felhívott BH.2021.160, éppen azt írja le, hogy önmagában a terhelt beszámítási képességének az esetleges korlátozott volta nem teszi automatikusan kizárttá a beismerő nyilatkozatának az elfogadását.

[7] Az ügyészség álláspontja szerint a szakértői vélemény értékelése olyan fokú bizonyítást jelentene, amely előkészítő ülésen nem, csak tárgyaláson folytatható le. A jelen ügyben azonban az elsőfokon eljáró bíróság kellően korrekt módon kioktatta a III. r. vádlottat az előkészítő ülés, mint jogintézmény mibenlétéről, annak tartalmáról. A vádlott meghallgatása alapján kellő módon győződött meg arról, hogy Terhelt3 III. r. vádlott ezeket a

kioktatásokat, illetve a jogkövetkezményeket megértette, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül hozott az előkészítő ülésen ügydöntő határozatot.

[8] A bejelentett fellebbezés tartalmára és Be. 580. § (2) bekezdésében rögzített felülbírálati korlátra figyelemmel, az ítéltábla a törvényszék ítéletének felülbírálata során a Be. 590. § (3), (5) és (7) bekezdései szerint járt el, melynek eredményeképpen az ügyészi fellebbezést nem ítélte alaposnak.

[9] A Be. 590. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott terjedelmű felülbírálat keretében - különös tekintettel a fellebbviteli főügyészségi fellebbezés tárgyára – az ítéltábla mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a törvényszék az eljárása során megtartotta-e a perrendi szabályokat.

[10] A bűnösség beismerésének elfogadási feltételeit a Be. 504. § (2) bekezdése tartalmazza. E rendelkezések értelmében a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette, a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik, a vádlott a bűnösség beismerését tartalmazó nyilatkozata egyértelmű, emellett azt az eljárás ügyiratai is alátámasztják.

[11] Az új jogintézménnyel összefüggésben kialakult bírói gyakorlat szerint ahhoz, hogy a bíróság megalapozott döntést hozhasson a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásáról az ügyirat teljes tartalmát is figyelembe kell vennie. Kétségtelen tény, hogy a konkrét ügyben az ügyészség által hivatkozott, a vádlott elmeműködésének kóros elmeállapotát rögzítő igazságügyi szakértői vélemény az előkészítő ülésen a törvényszék rendelkezésére állt, így a bíróság tisztában volt a III. r. vádlott beszámítási képessége enyhe fokú korlátozottságának tényével. Erre az információra is figyelemmel az elsőfokú bíróság az eljárásjogi rendelkezéseknek megfelelően részletesen kioktatta a III. r. vádlottat a Be. 500. § (2) bekezdésben foglaltakról. Az ítéltábla a III. r. vádlott előkészítő ülésen zajlott kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvből azt is megállapította, hogy Terhelt3 III. r. vádlott a törvényszék figyelmeztetését megértette, és a nyilatkozattételt (bűnösség beismerése) megelőzően a védőjével való konzultáció lehetőségét kérte. A konzultáció érdekében az elsőfokú bíróság szünetet rendelt el. A szünetben történt konzultáció után a III. r. vádlott a Be. 502. § (5) bekezdése alapján beismerő nyilatkozatot tett és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott.

[12] A nyilvános ülésen történt eseményeken kívül a III. r. vádlott nyomozás során tett vallomása is alátámasztotta, hogy megértette milyen bűncselekmény elkövetésével vádolják. A nyomozati vallomásában elmondta, hogy az egyik rokona bízta meg (vette rá), hogy az Kft1-ben ügyvezetői tisztséget lásson el, a cégalapításhoz szükséges papírokat ő írta alá. (19070/44/2020. bü számú nyomozati iratok között található 2020. november 17-én felvett gyanúsított kihallgatásról). Megjegyzi az ítéltábla, hogy a vádirati tényállás a III. r. vádlott vallomásán nyugodott.

[13] Az elfogadhatóság körében (a bűnösséget beismerő nyilatkozat következményeit megértette) értékelte az ítéltábla azt a tényt is, hogy a III. r. vádlottat a Veszprémi Járásbíróság - a 2022. 02. 15-én kelt és jogerős - 10.B.983/2021/40. számú ítéletével a jelen bűncselekményhez hasonló bűncselekmény elkövetése miatt (2018. december 6. napján megvalósított intellektuális közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pontja]) pénzbüntetésre ítélte. Ezen korábbi elítélésre is tekintettel az ítéltábla szerint a III. r. vádlott tisztában volt a bűnösséget elismerő nyilatkozata jogkövetkezményeivel.

[14] A fentiek alapján tehát sem az ügyiratok tartalma, sem a terhelt tárgyaláson való magatartása nem vetette fel annak lehetőségét, hogy a terhelt a vád tárgyává tett cselekmény tekintetében nem lett volna képes a beismerő nyilatkozata elfogadásának természetét és következményét megérteni. Mindezek alapján a beismerés elfogadása megtagadásának alapja nem volt.

[15] A Be. 590. § (3) bekezdése értelmében – a korlátozott felülbírálat keretében - az ítéltábla vizsgálta a fellebbezéssel sérelmezett büntetőjogi joghátrányt, az elsőfokú bírósági eljárást, az abszolút és relatív hatályon kívül helyezési okokat. Az (5) bekezdés szerint a másodfokú bíróság emellett vizsgálta a cselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezéseket, valamint az a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

[16] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, így olyan szabálysértés, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna, az ügyben nem volt megállapítható, ezért az elsőfokú bíróság ítélete érdemben felülbírálatra alkalmas.

[17] A törvényszék a tényállásnak megfelelően minősítette a III. r. vádlott cselekményét és az ide vonatkozó jogi indokolása is helytálló.

[18] A terhelt személyi körülményei között az előkészítő ülésen előadottak alapján rögzíteni kell a III. r. vádlott egészségügyi állapotát: 8 éve fekélyes a lába és hasnyálmirigy-gyulladás volt, amelyek miatt állandó gyógyszeres kezelés alatt áll. A jövedelmi viszonyira vonatkozó adatok kiegészítése indokolt azzal, hogy kisebb alkalmi munkát (kertészkedés) végez, amelyért 1000 Ft/óra díjat kap. (10.B.41/2023/167. számú jegyzőkönyv 40. oldal).

[19] Ezen kívül a történeti tényállás [17] bekezdésben rögzítettek, a vádlott elmeműködésére vonatkozó állapota a személyi körülményekhez tartozik.

[20] A büntetéskiszabási körülményeket a törvényszék helyesen tárta fel, ugyanakkor az ítéltábla az elsőfokú ítélet [58] bekezdésében rögzített kétszeres elítélést a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK vélemény alapján akként

pontosítja, hogy a III. r. vádlott a jelen cselekményét az ellene folyamatban levő büntetőeljárások hatálya alatt követte el.

[21] Az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány – melyet sem a védelem, sem a vád nem sérelmezett – a fokozatosság elvére tekintettel törvényes és arányos, a büntetési céloknak megfelel.

[22] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés értelmében helybenhagyta.

[23] A fellebbezési eljárás során a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség viseléséről történt rendelkezés a Be. 574. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a Be. 613. § (1) bekezdésén alapszik.

Győr, 2024. február 29.

Dr. Széplaki László sk.

Dr. Vajda Edit sk.

Dr. Péntek László sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Z á r a d é k :

Ezzel a végzéssel a Veszprémi Törvényszék 2023. szeptember 21. napján kihirdetett 10.B.41/2023/167. számú ítélete Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. február 29.

Dr. Széplaki László sk.

a tanács elnöke